

DEPARTAMENT D'ACCIÓ CLIMÀTICA, ALIMENTACIÓ I AGENDA RURAL

Gran Via de les Corts Catalanes, 612-614, 08007, Barcelona

RECURS D'ALÇADA

Assumpte: interposició de recurs d'alçada contra la resolució de la Direcció General d'Energia, per la qual s'atorga autorització administrativa prèvia del projecte de planta solar fotovoltaica anomenada "PS Santa Llogaia 5", de 43,00 MW, sobre terreny en sòl no urbanitzable, al terme municipal de Navata, a la província de Girona (Expedient: FUE-2021-01994887).

En Llorenç Pascua Subiranas amb DNI [REDACTED] actuant en nom i representació de la IAEDEN-Salvem l'Empordà associació amb NIF [REDACTED] i domicili social al C/ Santa Margarida, núm. 9, 1er de Figueres, i en representació de la plataforma cívica Salvem l'Empordà compareix i com millor procedeixi en dret,

EXPOSA

1.- Que compareix en nom propi i en representació de l'entitat IAEDEN interposant el present recurs d'alçada contra la Resolució de la Direcció General d'Energia, que atorga a l'empresa *Clean Future Energy*, SLU, l'autorització administrativa prèvia del projecte de parc solar fotovoltaic anomenat "PS Santa Llogaia 5", de 43,00 MW, sobre terreny en sòl no urbanitzable, al terme municipal de Navata (Exp. FUE-2021-01994887)

2.- Actuen en defensa de l'interès públic urbanístic i mediambiental, estant legitimats per actuar, en l'exercici de l'interès públic i l'acció pública, reconeguda per la normativa ambiental estatal i europea aplicable, i atenent als greus impactes que el projecte ocasiona.

En base a l'anterior compareixen en via administrativa i formulen aquest recurs d'alçada per no tenir per consentida la Resolució impugnada, tot sol·licitant que sigui revocada i anul·lada, per resultar contrària a dret, i que es basa en les AL·LEGACIONS següents:

- PRIMERA

La Resolució impugnada no conté la MOTIVACIÓ en base a la qual poder resoldre l'expedient. Tot i l'extensió de dita resolució, es limita a una crònica o resum dels tràmits seguits, però, no explica o dona raó de per què no s'atenen les greus objeccions plantejades, ni que sigui de manera succinta. No consta dita MOTIVACIÓ, i que és causa de nul·litat i d'indefensió manifesta. No podem conèixer quin és el resultat i quina és la valoració que en fa l'administració de les greus mancances observades i de la seva contradicció amb la realitat posada de manifest, de manera reiterada, tant per aquesta part, com per els nombrosos compareixents a l'expedient, incloent els ajuntaments afectats i davant dels informes desfavorables emesos.

L'Administració que tramita el projecte incorpora informes emesos per l'empresa promotora davant les al·legacions i informes desfavorables i que trasllada als interessats i que donen lloc a objeccions concretes les quals no són ni valorades ni resoltes per l'administració. La resolució no incorpora dita motivació i eludeix d'entrar a examinar-les. I el fet que la resolució impugnada contingui una *genèrica referència* a la normativa aplicable no constitueix la motivació de la decisió final adoptada ni supleix ni dona resposta a les greus mancances detectades.

La manca de motivació per part de l'administració comporta la nul·litat de l'acte adoptat, en absència d'aquest requisit i la retroacció de les actuacions al moment en el que es dictà l'acte, per tal de que l'òrgan competent procedeixi a emetre un nou pronunciament conforme a dret.

Per totes en reproduïx la Sentència del TS, rec. 713/2020, de 9 de juny:

“La motivación constituye un requisito imprescindible en todo acto administrativo en la medida en que supone la exteriorización de las razones que sirven de justificación o fundamento a la concreta solución jurídica adoptada por la Administración. Este requisito, de obligado cumplimiento en el específico marco que nos movemos conforme preceptúa el artículo 35 de la Ley 39/2015, de 1 de octubre, de Procedimiento Administrativo Común Jurídico de las Administraciones Públicas y del Procedimiento Administrativo Común, resulta de especial relevancia desde la perspectiva de la defensa del administrado ya que es la explicitación o exteriorización de las razones de la decisión administrativa la que le permita articular los concretos medios y argumentos defensivos que a su derecho

interese y, además, permite que los tribunales puedan efectuar el oportuno control jurisdiccional”

- SEGONA

Per l'anterior aquesta part es veu obligada a tenir per reproduïdes, amb la interposició dels recurs d'alçada, el contingut de les al·legacions i informe desfavorable plantejat als escrits de 05-09-2022, i mantenint el contingut íntegre de les que ja van ser plantejades en el tràmit d'exposició pública. El mateix succeeix amb la resta d'objeccions plantejades. Especialment rellevants i no resoltes, ni valorades ni tant sols preses en consideració per l'administració, al moment d'adoptar la resolució impugnada en aquesta alçada, són les al·legacions plantejades per aquesta part respecte de:

- FRAGMENTACIÓ FRAUDULENTA DEL PROJECTE
- INCOMPLIMENT DEL PLA TERRITORIAL PARCIAL
- MANCA D'ALTERNATIVES
- INCOMPTABILITAT AMB LA DECLARACIÓ D'OBRA D'INTERÈS PÚBLIC
- INCOMPLIMENT DE LES DIRECTRIUS DEL PAISATGE

i, ES REITEREN, atès que no han estat resoltes les GREUS OBJECCIONS respecte de l'absència d'alternatives, l'absència d'avaluació ambiental estratègica prèvia, recolzada en la planificació territorial i urbanística sectorial prèvia i inexistent...

PRIMER: FRAGMENTACIÓ FRAUDULENTA DEL PROJECTE.

L'ús de la tècnica de la fragmentació de projectes, tipificada com a frau de llei, pretén evitar passar per l'administració de l'Estat i ser avaluat sota els criteris i burocràcia de la Generalitat. Com bé indica el promotor en diverses vegades, el parc solar Santa Llogaia 5 està íntimament relacionat amb el projecte Santa Llogaia 3, promogut per l'empresa Solar Growth SL.. Com a aspecte destacat que demostra que s'ha fragmentat el projecte, en el període d'exposició pública es van presentar 5 projectes amb el mateix nom, a la mateixa àrea i sota la mateixa empresa matriu. Per si fos poc, si analitzem la interdependència dels projectes Santa Llogaia 3 i 5, els projectes comparteixen la mateixa línia d'evacuació (Figura 2), fet que en el projecte posat a exposició pública desviï la línia d'evacuació per anar a buscar el projecte 3 quan aparentment un altre recorregut seria més adient, fet esperable si existís una independència real entre projectes. També, com es pot apreciar a la Figura 2 el projecte Santa Llogaia 3 està directament en contacte amb el 5. Tots aquests aspectes apunten a la fragmentació fraudulenta d'un projecte únic superior a 50MW de potència instal·lada en dos de potència inferior per evitar el tràmit Estatal i relativitzar l'afectació ambiental i paisatgística. Per tant la Generalitat no és l'òrgan competent per avaluar i tramitar aquest projecte i hauria de ser revertit a l'administració de l'Estat com un sol projecte i no dos. La relació d'ambdós projectes no és independent.

Tant el DECRET LLEI 16/2019, de 26 de novembre, de mesures urgents per a l'emergència climàtica i l'impuls a les energies renovables com el DECRET LLEI 24/2021 de 26 d'octubre, d'acceleració del desplegament de les energies renovables distribuïdes i participades, estipulen que un parc solar és:

b) Plantes solars fotovoltaïques: instal·lacions de producció d'electricitat a partir de l'energia solar mitjançant l'efecte fotoelèctric, amb autoconsum o sense, d'una potència superior a 100 kW i inferior o igual a 50 MW, constituïdes per un conjunt de mòduls destinats a la captació de l'energia solar interconnectats elèctricament i amb un únic punt de connexió a la xarxa de transport o de distribució d'energia elèctrica. Formen part també de la planta solar fotovoltaica els inversors, la subestació de la planta, les infraestructures d'evacuació elèctrica i els accessos de nova construcció o la modificació dels ja existents.

Com bé es diu, la planta solar està composta pels mòduls, **les infraestructures d'evacuació elèctrica, la subestació** i els accessos a aquest. És aquest el punt que considerem fraudulent. Tots dos parcs vessen la seva energia a la línia d'evacuació recollida al expedient posat a exposició pública.

D'aquesta manera, el projecte que hauria d'estar avaluat segons l'annex I de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, passa a estar avaluat com a un projecte comprès dins el Decret-Llei 16/2019, de mesures urgents per a l'emergència climàtica i l'impuls a les energies renovables, el que considerem que és totalment il·lícit en quant a afectacions i avaluació, precisament, de l'IMPACTE AMBIENTAL.

El TJUE es manifesta i penalitza dites pràctiques, és molt il·lustrativa al respecte la resolució dictada a l'assumpte C-392/96, que es va manifestar en el sentit de que s'ha d'evitar la pràctica de fragmentació de projectes, és a dir, no es pot tindre en compte els elements individuals d'un projecte enllloc del projecte en el seu conjunt, amb l'objectiu de fer el miratge de que el projecte compleix els límits establerts per normativa, quan en realitat el projecte en conjunt no els compleix. La justícia europea defineix la fragmentació en el següent sentit; no quedant dubte que en el cas que ens ocupa, és el que s'està fent:

"La práctica de fragmentación consiste en dividir un proyecto en dos o más entidades independientes, de modo que cada elemento quede exento de la EIA y, por lo tanto, no se evalúe el proyecto en su conjunto. También sería el caso de un promotor que obtuviese un permiso para un proyecto que no alcanzase un umbral y, por lo tanto, estuviese exento de la EIA, para posteriormente ampliar dicho proyecto o su capacidad por encima de los límites marcados por el umbral. Parece que existe un conocimiento generalizado de las posibilidades de fragmentación y de la necesidad de poner en práctica medidas de prevención..."

Malgrat que en el nostre cas no s'evita l'EIA, si que es tendeix a minoritzar els impactes avaluats per mitjà de l'estudi d'impactes parc per parc, molt inferiors (a priori) que els dels dos parcs en conjunt.

De fet, ja hi ha a nivell estatal precedents recents de jurisprudència referents a la fragmentació, en aquest cas, d'un projecte eòlic en d'altres de més petits, com el promogut per GAMESA a Serradilla del Arroyo (Salamanca). En destaquem el següent anàlisi, extret de:

<http://www.actualidadjuridicaambiental.com/jurisprudencia-al-dia-tribunal-supremo-castilla-y-leon-energia-eolica/>

STS 1390/2017 -ECLI: ES:TS:2017:1390

Id Cendoj: 28079130032017100148

Órgano: Tribunal Supremo. Sala de lo Contencioso

Sede: Madrid

Sección: 3

Fecha: 30/03/2017

Nº de Recurso: 3086/2014

Nº de Resolución: 556/2017

Procedimiento: RECURSO CASACIÓN

Ponente: MARIA ISABEL PERELLO DOMENECH

Tipo de Resolución: Sentencia

"La Sociedad Española de Ornitología presentó los recursos contencioso-administrativos, junto a la Asociación Cultural La Raya, contra la desestimación por silencio administrativo del recurso de alzada interpuesto por las demandantes frente a la resolución de 28 de septiembre de 2010 de la Viceconsejera de Economía por la que se otorga autorización administrativa del parque eólico "Cabeza Gorda I", promovido por la empresa Gamesa Energía SAU en el término municipal de Serradilla del Arroyo (Salamanca), y, en el segundo recurso, contra la desestimación por silencio administrativo del recurso de alzada interpuesto por las mismas demandantes frente a la resolución de 28 de septiembre de 2010 de la Viceconsejera de Economía por la que se otorga autorización administrativa del parque

eólico "Cabeza Gorda II", promovido también por la empresa Gamesa Energía SAU en el término municipal de Serradilla del Arroyo (Salamanca). Ambos recursos fueron estimados.

Por efecto de lo anterior, se presenta recurso de casación, sobre la base de varios motivos, entre los que destaca la vulneración de los artículos 27 y 28.3 de la Ley 54/1997, de 27 de noviembre, del Sector Eléctrico y el artículo 3.2 del RD 661/2007, de 25 de mayo, por el que se regula la actividad de producción de energía eléctrica en régimen especial, así como vulneración del Anexo XI, apartado 5, del mismo.

En este sentido, el Tribunal de instancia consideró, en primer lugar, que quedaba probado que los dos proyectos eran, en el fondo, el resultado de un proyecto único inicial, que, de haberse mantenido de forma íntegra deberían haber sido autorizados por el Estado, competente en materia de autorizaciones de parques eólicos de potencia superior a 50 MW (F.J.2). Además, se reconoce que han existido dos evaluaciones de efecto ambiental, una respecto a cada parque, en la cual se han valorado los efectos sinérgicos entre ambos, pero en los que se ha prescindido de la incidencia sobre las aves, al faltar un estudio de avifauna que no se ha considerado necesario, por no tratarse de una zona sensible a los efectos de protección de las aves (F.J.2); además de que no se ha llevado a cabo la declaración de impacto ambiental de la línea de evacuación que conecta a ambos parques. Desde esta perspectiva, el Tribunal de instancia consideró que la Declaración de Impacto Ambiental no llevó a cabo una consideración íntegra del proyecto, sino que se efectuó de forma fraccionada, con el efecto de devaluar la Declaración, que no puede ser sustituida por el estudio de sinergias (F.J.3).

Para el Tribunal Supremo debe priorizarse la consideración unitaria de los parques, a fin de evitar duplicidades, con el correspondiente incremento de los efectos ambientales del parque eólico (F.J.4), reconociéndose en el caso concreto que se ha producido una fragmentación artificial del que debía tratarse como un único parque eólico (F.J.4). Esto supone, de igual modo, reconocer la insuficiencia de las evaluaciones ambientales realizadas (F.J.5). En consecuencia, el Tribunal Supremo desestima el recurso de casación (F.J.6)."

Els esmentats parcs solars, per la seva proximitat geogràfica, per la seva incidència en el territori i per la seva afectació a un patrimoni natural, cultural i mediambiental comú haurien de ser tractats com a un de sol. Però no només això, el fet de compartir línia d'evacuació, estació transformadora i altres infraestructures comunes (d'acord amb les sentències del Tribunal Supremo, de 24 d'abril de 2006), ens ha de portar al tractament conjunt i, en conseqüència, d'acord amb la Llei 54/1997 de regulació del sector elèctric, al superar els 50 MW, a derivar-se la competència a l'Administració Estatal.

Considerar el contrari desvirtuaria la naturalesa i la funció d'aquest tipus d'instal·lacions d'electricitat, com afirma la sentència del TSJ del País Valencià, de 8 d'octubre de 2010.

Ha de tenir-se en compte que a tots els efectes de les autoritzacions, com ho és des de la perspectiva d'avaluació ambiental, han de contemplar el conjunt de tots els projectes, no cadascun d'ells per separat, ja que tots ells són contigus i comparteixen elements. Aquesta premissa permet considerar que ha existit un fraccionament intencionat i dolós del projecte inicial, creant projectes fragmentats i contigus per a aprofitar la simplificació administrativa autonòmica i reduir els terminis en la tramitació.

SEGON: PLA TERRITORIAL PARCIAL DE COMARQUES GIRONINES I MANCA D'AVALUACIÓ D'ALTERNATIVES.

El projecte incompleix el Pla Territorial Parcial de les Comarques Gironines. Aquestes, malgrat les justificacions dels promotors, no es resolen en el Pla d'Actuació Especial presentat.

El PTPCG no preveu específicament una zonificació o una legislació centrada exclusivament en les energies renovables, fa simples mencions i regulacions allà on considera oportú però sense entrar a planificar específicament aquest tipus d'infraestructures. Partint d'aquesta base, el PTPCG contempla en el seu article 1.14, apartat 2 el següent:

Article 1.14

Actuacions d'interès territorial no previstes pel Pla

1. Sense perjudici de les modificacions del Pla a què fa referència l'article 1.13, no es consideren modificacions aquelles actuacions que, tot i no haver estat previstes específicament o emparades directament pel marc normatiu del Pla, se'ls reconeix, d'acord amb el que estableix aquest article, un elevat interès per al desenvolupament del territori en coherència amb els objectius adoptats pel Pla.
2. L'actuació s'ha de definir en un avantprojecte o avanç de pla i pot ser promoguda per l'administració de la Generalitat, per l'administració local o pels particulars. En aquest últim cas, l'avantprojecte ha d'ésser tramès a la Generalitat amb informe favorable per l'ajuntament o ajuntaments afectats per la iniciativa.

En aquest cas, el projecte Santa Llogaia 5, al ser una actuació no prevista pel PTPCG s'hauria d'haver tramitat en un inici com un avantprojecte amb el vistiplau dels ajuntaments afectats, document que no consta a la documentació aportada. Per tant, el projecte, de la manera amb la que està sent tramitat a dia d'avui, seria directament incompatible, per naturalesa, amb el planejament territorial.

Si passem a analitzar el sòl sobre el que es projecta la infraestructura, el projecte es situa en dos dels 3 tipus de sòl no urbanitzable que considera el PTPCG. L'objecte d'aquesta classificació (sistema d'espais oberts) és, com bé diu l'article 2.1 "[...] parts del territori que han de ser preservades de la urbanització i, en general, dels processos que poguessin **afectar-ne negativament els valors paisatgístics, ambientals, patrimonials i econòmics** [...]".

En aquest cas ens centrarem en el sòl de protecció territorial atès que és el de màxima protecció dels afectats i el que acull la gran majoria d'infraestructures del projecte.

El PTPCG regula el sòl de protecció territorial a través dels articles 2.5, 2.8 i 2.9:

Article 2.5

Edificacions, instal·lacions i infraestructures en els espais oberts

1. El Pla considera com a factors favorables per a l'autorització d'edificacions, instal·lacions i infraestructures en els espais oberts els següents:

- a) que aportin qualitat al medi natural, agrari i paisatgístic;
- b) que siguin d'interès públic.

Als efectes d'aquest article, aportar qualitat s'entén com tenir conseqüències positives i duradores **envers un territori endreçat** en un àmbit que transcendeixi àmpliament l'extensió específica de l'actuació.

[...]

3. Amb la finalitat d'orientar l'autorització d'edificacions, instal·lacions i infraestructures en els diferents tipus d'espais oberts, i sense perjudici de les especificacions establertes per la legislació urbanística i la normativa sectorial, el Pla distingeix tres tipus d'intervencions en funció dels seus efectes i objecte:

[..]

C. Aquelles que són d'interès públic d'acord amb la legislació vigent. Comprèn les infraestructures i equipaments d'interès públic que han de situar-se en el medi rural, entre els quals, i als efectes de les determinacions d'aquest Pla territorial, es distingeixen: infraestructures lineals (C1) com carreteres, ferrocarrils, conduccions i altres elements significatius; elements d'infraestructures (C2) com **parcs solars, parcs eòlics**, antenes de telecomunicacions, instal·lacions de tractament del cicle de l'aigua, plantes de tractament de residus, i altres elements, així com elements d'equipament públic que la legislació urbanística no prohibeix en sòl no urbanitzable (C3) com cementiris, establiments penitenciaris i d'altres.

Article 2.8

Sòl de protecció territorial: definició

1. Comprèn aquell sòl que el Pla no considera imprescindible que formi part de la xarxa de sòl de protecció especial, **però que té valors, condicionants o circumstàncies que motiven una regulació restrictiva de la seva possible transformació, atès que existeix en l'àmbit del Pla suficient sòl de protecció preventiva o vinculat a les estratègies de desenvolupament urbanístic que s'estableixen a l'article 3.5 per donar resposta a totes les necessitats de desenvolupament urbanístic o d'edificació en sòl no urbanitzable que es donessin al llarg del seu període de vigència.**

2. El pla distingeix tres motius pels quals el sòl ha d'ésser considerat sòl de protecció territorial i en conseqüència ha de ser preservat o se n'ha de condicionar la transformació a un suficient interès territorial :

a) Interès agrari i/o paisatgístic

Assenyala àrees d'activitats productives agràries de significació territorial i que alhora són **terrenys que aporten paisatges significatius o identitaris de l'àmbit territorial** i també en terrenys que per estar molt poc contaminats per l'edificació **convé mantenir en el període de vigència del pla com espais no urbanitzats estructuradors de l'ordenació del territori**.

Article 2.9

Sòl de protecció territorial: regulació

2. El sòl de protecció territorial resta subjecte a les limitacions que estableix l'article 47 del Text refós de la Llei d'urbanisme (Decret legislatiu 1/2005) i a les condicions que es deriven dels motius que en cada cas justifiquen la seva consideració com a sòl de protecció territorial que s'especifiquen a la memòria del Pla. Així mateix, s'ha de tenir en compte les recomanacions que s'assenyalen a l'apartat 3 d'aquest article.

3. L'autorització relativa a les edificacions que podrien ser admissibles d'acord amb la legislació urbanística i l'execució d'infraestructures que s'empara en la legislació sectorial han de tenir en compte les següents recomanacions referides als tipus d'intervenció que estableix l'article 2.5:

a) Sòl d'interès agrari i/o paisatgístic

C2. Autorització admissible. **Especial atenció a la integració paisatgística**. Factor favorable si es tracta d'activitats complementàries a les pròpies de la producció agrària per ajudar a mantenir l'activitat agrícola del conjunt de la finca i, en el cas de les plantes solars, si s'ubiquen sobre sòls de secà o baixa productivitat.

4. Les autoritzacions d'edificació i l'execució d'infraestructures a què fa referència l'apartat anterior, han d'observar, a més de les recomanacions assenyalades, els criteris generals i les normatives que s'aprovin en les matèries que s'assenyalen en aquest apartat:

a) Per a l'autorització de les edificacions dels tipus B, C2, C3 **cal considerar la possibilitat que s'ubiquin en sòl de protecció preventiva i la preferència de reutilització d'edificacions existents**.

Analizant aquesta regulació podem determinar que el projecte estaria considerat per definició una actuació d'interès públic recollida dins la lletra C2. Malgrat aquesta consideració, en l'article 2.9, apartat 4, es desmunten ràpidament tots els beneficis que aquesta consideració comporta, atès que el projecte **ha d'avaluar la seva possibilitat d'ubicació a sòl de protecció preventiva**. Aquesta premissa no s'ha tingut en compte en l'anàlisi d'alternatives, limitant-se aquest únicament a valorar un disseny diferent del projecte, però en cap cas un canvi d'ubicació en terrenys de menor sensibilitat territorial. Tampoc es recull en cap espai de la documentació el compliment de les directrius del paisatge del PTPCG.

En conclusió, el projecte no s'ha presentat en el format que estipula el PTPCG respecte actuacions no previstes pel propi pla, fet invalidant automàticament de tota la proposta. Tampoc s'ajusta a les normatives territorials per les quals s'hauria de regir. **Per tot això, es conclou que el parc solar Santa Llogaia 5 és incompatible des d'un punt de vista urbanístic**.

TERCER: INCOMPATIBILITAT AMB LA DECLARACIÓ D'OBRA D'INTERÈS PÚBLIC.

L'article 2.5 apartat 3 del PTPCG determina, basant-se en el Text Refós de la Llei d'Urbanisme de Catalunya, que els projectes solars i eòlics són d'interès públic. Aquest interès, com hem exposat a l'al·legació SEGON, ha d'estar igualment justificat, sobretot pel que respecta a la seva implantació en sòls de protecció territorial. El promotor esgrimeix, a més a més, que el projecte s'ha de considerar com a obra d'interès general, fet que comporta un avantatge a l'hora de fer més laxes les incompatibilitats urbanístiques i d'altra índole.

Cal esmentar, però, que la Llei 16/2017 de Canvi Climàtic de Catalunya exposa, en el seu article 34, un parell de requisits perquè un projecte sigui considerat com a obra d'interès general:

Article 34

Planificació general, compensació territorial, simplificació i racionalització administratives i finançament dels projectes

1. **Es faculta el Govern per a declarar com a obres d'interès públic, a proposta del departament competent en matèria d'energia, les infraestructures d'energies renovables que responguin a una planificació general en matèria d'energia i que tinguin el consens territorial.**

El present projecte que pretén ser considerat obra d'interès públic no ho pot ser perquè **NO ESTÀ EMMARCAT EN UNA PLANIFICACIÓ GENERAL EN MATÈRIA D'ENERGIA NI COMPTA AMB EL CONSENS TERRITORIAL**.

Demanem llavors que el projecte **no sigui tingut en consideració com a obra d'interès públic atès que no compleix cap de les condicions que estableix la Llei de Canvi Climàtic de Catalunya.**

QUART: INCOMPLIMENT DE LES DIRECTRIUS DEL PAISATGE.

Un dels efectes més evidents del projecte seria l'impacte paisatgístic. Aquest, per les dimensions i la ubicació, seria impossible de dissimular o evitar, pel que hem de comptar que l'impacte no permet mesures correctores o harmonitzadores més enllà de l'ús de pintures de tons apagats i similars. Tampoc és gens negligible l'afectació paisatgística nocturna, amb un paisatge actualment lliure de focus lumínics destacables a l'entorn rural que passarà a quedar afectat per la presència de les llums de posicionament dels aerogeneradors.

La qüestió paisatgística té una especial rellevància social i està associada a la percepció i vincle que tenen els habitants d'una zona amb el territori que habiten. En aquest cas, la zona de l'Alt Empordà presenta un dels fons escènics més destacables de comarques gironines, amb una plana oberta al mar rodejada per massissos muntanyosos amb gran impacte sobre el paisatge.

La qüestió paisatgística, malgrat el fort component subjectiu que presenta envers les afectacions que s'hi produeixen, a nivell català i en concret al PTPCG es recull una normativa d'aplicació directa (articles 1.1 - 1.5) que regula les determinacions que han de protegir el paisatge de comarques gironines. Aquesta regulació ve donada per les Directrius del Paisatge del PTPCG.

Article 1.1

Marc legal de les Directrius del paisatge

- 1. D'acord amb l'article 12 de la Llei de protecció, gestió i ordenació del paisatge, les Directrius del paisatge precisen i incorporen normativament les propostes d'objectius de qualitat paisatgística en els plans territorials parcials.**
- 2. Sota la denominació de directrius, adoptada per la Llei, s'inclouen disposicions d'aplicació directa, altres que poden, o han de ser, desenvolupades pel planejament urbanístic i encara unes altres que tenen el caràcter de recomanacions.**
- 3. Sense perjudici que puguin ésser sempre desenvolupades, i la seva aplicació precisada, en instruments de major detall, les directrius generals i específiques contingudes en aquest document i relatives als diversos components del paisatge són sempre d'aplicació directa amb el grau de vinculació que es desprèn del seu redactat.**

Article 1.4

Directrius generals i directrius específiques

- 1. El present document conté directrius generals i directrius específiques per al territori de les Comarques Gironines.**
- 2. Les directrius generals que es defineixen en el capítol 2 estan basades en el conjunt de catàlegs del paisatge i són d'aplicació per als diversos paisatges de Catalunya.**
- 3. Les directrius específiques es defineixen en el capítol 3 i es basen en els objectius de qualitat paisatgística adoptats en el Catàleg del paisatge de les Comarques Gironines.**

Article 1.5

Aplicació de les Directrius

- 1. Les Directrius del paisatge del Pla territorial són d'aplicació directa i obligatòria a tots els plans i projectes que afecten la imatge del territori o les condicions de percepció.**

Les directrius de caràcter general que són d'aplicació directa en el cas del projecte són:

Article 2.2

Aigua

- 3. Si no hi ha un pla especial urbanístic amb objectiu d'ordenació del paisatge que justificadament estableixi altres condicions més permissives, les edificacions que poguessin autoritzar-se en sòl no urbanitzable s'han de separar com a mínim una distància de 100 metres de les zones fluvials de rius i rieres i dels llacs, estanys i pantans, sense perjudici del compliment de les disposicions de la planificació hidràulica.**

Article 2.4

Fites visuals i fons escènics

- 1. En molts paisatges, la relació figura-fons té un paper rellevant en la composició de les imatges que se'n perceben. Aquesta relació ha estat ben present a les arts plàstiques. Són les figures del paisatge, els nuclis urbans, els elements construïts, les formacions geològiques diferenciades, etc., que, per la seva ubicació —encimbellada, en una plana, en carena, etc.— i pel seu valor, constitueixen components clau de les imatges del territori. Complementen la imatge i li donen base els fons escènics**

configurats per l'orografia i la vegetació.

2. Cal evitar la desfiguració de les fites paisatgístiques, de la qual les noves construccions —ja siguin aïllades en sòl no urbanitzable o formant part de creixements urbans— en són la causa més freqüent. **Els instruments d'ordenació urbanística han de tenir especial cura en la preservació de la imatge de les fites paisatgístiques condicionant les dimensions, volumetria i colors de les edificacions que poguessin afectar-la.**

4. A més de les construccions i elements que impedeixen la visió de les imatges significatives del paisatge, cal evitar aquells que, sense impedir-ho, constituïrien un component greument desfigurador de la imatge per causa de la dimensió, forma o color.

Article 2.3

Modelació agrària

1. L'espai agrari —agrícola, forestal i ramader— proporciona un fons paisatgístic que, per la presència que té en el territori, en constitueix un component identitari principal. Cal, per tant, fer compatibles el respecte dels valors com a bé paisatgístic d'interès públic i la funcionalitat agrària, per tal que mantingui els trets bàsics de la seva fisonomia.

4. La implantació de parcs solars, o d'altres instal·lacions de configuració en extensió, en el medi rural s'ha de subjectar a les directrius i a les condicions expressades en aquestes Directrius en relació amb el paisatge de l'espai agrari i amb els criteris que s'assenyalen a l'article 2.8 pel que fa a les àrees especialitzades.

Article 2.6

Construccions aïllades

1. Pels seus efectes en el paisatge, cal extremar la qualitat dels projectes i les garanties d'autorització de les noves edificacions, construccions o instal·lacions aïllades en el territori, tant d'aquelles que es poden admetre en sòl no urbanitzable com aquelles que ocupin parcel·les aïllades de sòl urbà.

5. En tant que les directrius del paisatge específiques d'un àrea territorial o instruments de planejament urbanístic no estableixin uns paràmetres més precisos en funció de les característiques diferencials de l'àrea, les edificacions aïllades s'han de subjectar a les següents condicions:

a) Implantació

Atès que una adequada implantació contribueix significativament a la integració paisatgística de la construcció, s'han d'avaluar diverses alternatives d'emplaçament i se seleccionarà la més adient amb relació amb el paisatge. En principi, i llevat dels casos d'estratègia de monumentalització, convé evitar les localitzacions a les parts centrals dels fons de vall, en punts focals respecte a carreteres, miradors i en indrets amb alta exposició visual.

b) Perfil territorial

S'han de preservar les línies del relleu que defineixen els perfils panoràmics i s'evitarà la localització d'edificacions sobre els punts prominents, els careners i les cotes més altes del territori, on la projecció de la silueta de l'edificació en la línia d'horitzó modifiqui el perfil natural perceptible del paisatge.

c) Proporció

Les construccions han de ser proporcionades a la dimensió i escala del paisatge, de manera que s'evitin o es fraccionin aquelles que per la seva grandària constitueixen una presència impròpia i desproporcionada.

f) Distàncies

Les edificacions s'han de separar com a mínim 100 metres de les zones fluvials dels rius, rieres i barrancs. Així mateix, i sense perjudici de la normativa d'aplicació en cada cas, s'han de separar dels marges de les infraestructures lineals de comunicació, un mínim de 50 metres de les vies locals, 100 de les generals i 150 de les autopistes, autovies i vies convencionals amb doble calçada. La distància de separació a vies fèrries és de 100 metres. Aquestes distàncies que es consideren com els mínims desitjables es poden disminuir justificadament en aquells casos d'edificacions agràries o d'interès públic de necessària ubicació en una parcel·la en què la configuració del territori les faci inabastables.

Article 2.8

Àrees especialitzades

1. La implantació d'àrees especialitzades d'activitats —industrials, logístiques, comercials, de tractament ambiental, de producció d'energia, etc.— sol tenir uns efectes intensos en la transformació del paisatge a causa de la localització, dimensió i imatge, que poc tenen a veure amb la lògica de formació dels assentaments urbans que s'hi han integrat històricament.

L'establiment de directrius per a les noves implantacions i per millorar la integració de les existents té una especial importància en unes Directrius del paisatge que pretenen mantenir i, si és possible, incrementar els valors del paisatge.

2. Les noves implantacions d'àrees d'activitats especialitzades han de tractar de minimitzar el seu impacte visual, en especial en aquells àmbits rurals [...]

3. La finalitat de minimitzar l'impacte visual de la nova implantació ha d'ésser un factor a tenir en compte en l'elecció de la localització i en l'establiment dels límits de l'àrea a ocupar.

En cap cas s'han tingut en compte aquests aspectes destacats al projecte exposat i per tant és necessari reavaluar-lo per complir amb les determinacions del planejament territorial en matèria de paisatge.

En conclusió, tal i com s'ha anat explicant al llarg d'aquesta al·legació, el projecte presenta diverses deficiències i incompliments a nivell paisatgístic, sent especialment rellevant la no valoració d'altres ubicacions, configuracions i dimensions amb menor impacte paisatgístic, fet que acaba comportant que l'afectació sobre les fites i fons escènics sigui incompatible. En aquest cas és d'aplicació l'article 4.1 de les Directrius de paisatge del PTPCG, que determina al seu punt 3 que "[...] Quan, a criteri de l'administració que ha de concedir la llicència o ha d'emetre l'informe, la integració paisatgística no sigui satisfactòria, s'ha de denegar l'aprovació o l'autorització en aquells casos en què es consideri que no hi ha cap fórmula raonable que solucioni els problemes constatats. En els altres casos, s'ha de requerir el promotor de la construcció, edificació o instal·lació perquè introdueixi les esmenes necessàries per tal que la integració sigui satisfactòria. La resolució de l'administració ha d'especificar els aspectes del projecte que cal modificar per fer-lo paisatgísticament acceptable." Per tant, si el promotor no és capaç d'adaptar el projecte per fer-lo paisatgísticament viable se li ha de denegar automàticament la llicència.

- TERCERA

INCOMPLIMENT DEL DECRET LLEI 16/2019

En el Decret Llei 16/2019, de 26 de novembre, de mesures urgents per a l'emergència climàtica i l'impuls de les renovables, s'estableixen, en l'article 7, criteris generals per a la implantació de parcs eòlics i plantes solars fotovoltaïques. En aquest article es diu que aquestes centrals "s'han de situar en emplaçaments compatibles amb el planejament territorial i urbanístic" i també que es reuneixin una sèrie de condicions idònies, entre elles, (apartat b) que el parc estigui adequat a les directrius i els objectius d'ordenació territorial i de paisatge.

Les següents propostes recollides en el Catàleg de Paisatge de la Unitat dels Terraprimers, van en la direcció que s'han de protegir els espais agrícoles d'aquesta àrea, la seva idiosincràsia particular conformada per un espai uniforme caracteritzat per un relleu ondulat, així com la seva funció connectora i articulada a través dels camps agrícoles i les petites àrees forestals que es compenetren per donar forma a aquest territori amb unes característiques paisatgístiques particulars.

Propostes de criteris i accions dirigits prioritàriament a la protecció

21.1. Garantir la preservació de la morfologia primigènia dels Terraprimers representada pels relleus i ondulacions. En aquest sentit, cal evitar la desfiguració de la singularitat

geomorfològica dels relleus dels Terraprimis, amb construccions, infraestructures, i en general, amb barreres visuals que impedeixin o dificultin considerablement la percepció de les formes ondulades que configuren aquest paisatge.

Propostes de criteris i accions dirigits prioritàriament a la gestió

21.6. El mosaic agroforestal dels Terraprimis ha de preservar el seu caràcter singular pel gran valor cultural i paisatgístic que conté

21.8. Mantenir les estructures agrícoles existents, com a peces vertebradores del paisatge i generadores d'un ric mosaic agrícola

Propostes de criteris i accions dirigits prioritàriament a l'ordenació

21.20. Afavorir unes fronteres nítides i de qualitat entre els espais urbans i els espais agrícoles o naturals de les perifèries evitant la ubicació d'activitats o instal·lacions no aptes en sòl agrícola per tal de preservar-ne la seva qualitat. De la mateixa manera, evitar la degradació d'aquestes fronteres creant franges de transició i límits clars, sobretot en aquells nuclis situats a peu dels eixos de comunicació principals de la unitat (A-2, GI-633, GI-623).

S'haurien d'avaluar, per part de l'administració, si els punts anotats amunt es compleixen amb l'execució del projecte que ens ocupa el present escrit. Dins de la zona on hi està projectat el parc solar, hi coincideix un sector afectat per una dinàmica agrària, de transformació del seu cultiu a causa del Pla de Regadius, i que està recollida com un dels sectors que tenen dinàmica en el seu paisatge. Varis itineraris paisatgístics passen per un dels municipis a prop d'on es proposa la central fotovoltaica, el de Lladó, el qual té una fesomia singular i està recollit pels Objectius de Qualitat Paisatgística que caldria conservar-la. La zona queda a prop, i en alguns llocs solapada, per la cartografia que estudia si té un grau d'exposició elevat, i hem de recordar que un dels miradors més importants de la província es situa a dalt del Mont, a pocs km del parc solar. També seria visible des de Cabanelles i la carretera que va a Lladó des del municipi esmentat, la qual és un dels punts amb importància per les seves visuals paisatgístiques.

És així doncs, com aquest parc solar situat sobre un sòl d'alt valor agrícola i d'una importància enorme a nivell paisatgístic, no compleix amb els criteris de paisatge establerts pel planejament territorial, que el mateix Decret Llei 16/2019 obliga a respectar-los en l'emplaçament dels parcs solars fotovoltaics.

INCOMPLIMENT DEL DECRET LLEI 7/2021

S'incompleix un dels principis rectors de la Llei 7/2021, que estableix que hi ha d'haver una *Cooperació, col·laboració i coordinació entre les administracions públiques. En aquest cas, no es compleix, ja que l'Ajuntament de Navata no ha actuat com a cooperant ni col·laborador del projecte, sinó que més aviat s'hi oposa, exemplificant encara més el poc consens territorial del projecte.*

En segona instància, en l'article 21 de l'esmentat decret, estableix en el punt 2 del dit article que "s'ha d'establir una zonificació que identifiqui zones sensibilitat i exclusió per la seva importància per a la biodiversitat, connectivitat i provisió de serveis ecosistèmics, així com sobre altres valors ambientals", amb la creació d'una eina cartogràfica que reflecteixi aquesta zonificació.

No només aquesta zonificació no s'ha fet (per part del Ministerio) sinó que l'únic estudi realitzat per l'emplaçament òptim de centrals fotovoltaïques defineix l'espai que ens ocupa com a sòl No Apte per la instal·lació del parc solar. Aquest estudi es titula "Proposta de criteris per a la ubicació d'instal·lacions de producció d'energia renovable solar en sòls no urbanitzables a la província de Girona" i fou encarregat per la Diputació de la demarcació, publicat al febrer del 2021.

Així doncs, el mateix article 21 estableix que aquest desplegament de les energies renovables es dugui a terme, "preferentment, en emplaçaments amb menys impacte", i considerem que no havent-se establert les zones aptes i coincidint aquesta amb la classificació de zona No Apte segons l'estudi esmentat, aquesta instal·lació no ha estat deliberada degudament, ja que s'emplaça en una zona on tindria molt impacte sobre el medi natural i el seu paisatge, ni ha estat escollida segons les opcions amb menys impacte.

Per tot l'anterior es sol·licita,

Primer.- Que es tingui per interposat, en temps i forma, el recurs d'alçada contra la Resolució de la Direcció General d'Energia, que atorga a l'empresa *Clean Future Energy*, SLU, l'autorització administrativa prèvia del projecte de parc solar fotovoltaic anomenat "PS Santa Llogaia 5", de 43,00 MW, sobre terreny en sòl no urbanitzable, al terme municipal de Navata (Exp. FUE-2021-01994887)

Segon.- Que atenent als motius de nul·litat de ple dret, i que es tenen per reproduïts d'acord amb el contingut de l'escrit d'al·legacions emès el 05-09-2022 per aquest part, es procedeixi a **la suspensió de la resolució impugnada**.

Tercer.- Que la resolució del recurs d'alçada entri a considerar i motivar, les objeccions plantejades, i d'acord amb els elements fonamentals posats de relleu, **es deixi sense efecte i es procedeixi a l'arxiu del projecte**, fins a disposar de la planificació prèvia, necessària i imprescindible i que, ha de comptar amb l'imprescindible examen d'alternatives, en el sí de la preceptiva avaluació ambiental estratègica i sense la qual, es planteja la nul·litat de ple dret d'aquest projecte i dels projectes successius amb similar objecte.

Figueres, 21 de febrer del 2024

Signat,

Llorenç Pascua Subiranas

President de la IAEDEN i en representació de Salvem l'Empordà.